

Hungary from the beginning of World War Two to entering the war; 2) Kényszerszövetségben (1941-1944) / Hungary and Romania in German alliance; 3) Kiütkeresés (1944-1945) / The end of the war, attempts at leaving the war, consequences. Extrem de incitantă și relevantă în același timp, tema abordată a vizualizat plusurile și minusurile unei epoci istorice remarcate de profunde tensiuni reciproce în spațiu și timp. Discuțiile purtate într-un mod deschis și obiectiv de către referenți (Ablonczay Balázs, Bórhí László, Fülöp Mihály, Dorin Matei, Stelian Mândruț, Sipos Péter, Ottmar Trașcă, Szász Zoltán) au dovedit faptul că istoricii sunt capabili să accepte gradat oportunitatea modificării percepției lor conceptual-metodologic, odată cu abandonarea unor inactuale deprinderi uzuale; dar și de a concura la schimbarea atitudinii lor generale în ansamblu, la fel ca și a publicului cititor/lector, în a aprecia cuvenit istoria comună națiunilor învecinate nu doar geografic. Accentul a fost așezat premeditat pe cunoașterea trecutului celuilalt, cu nădejdea de contribui la eliminarea unor clișee, prejudecăți și stereotipii de ambele părți. În acest sens a fost gândită și discuția între istoricii maghiari și cei români despre impactul revistelor de istorie popularizată (ex.: „História” și „Magazin Istoric”) în societatea contemporană. Institutul Cultural Central European (Borsi-Kálmán Béla, Módos Péter) a fost o exigentă gazdă pentru specialiștii contributori la schimbul de informații și sugestii reciproce, moderat de către acad. Glatz Ferenc și red. șef Dorin Matei.

Continuitatea și utilitatea dialogului mutual au fost unanim recunoscute cu acest prilej, confirmându-se faptul că, în pofida crizei economice actuale și a presiunilor politicianiste de orice fel, atunci când, în „penurie” de idei și de soluții concrete, se procedează frecvent la redescoperirea demonilor trecutului, istoria trebuie interpretată la parametrii care să nu contribuie la falsificarea sentimentelor colectivităților umane, implicate deliberat în dispute naționaliste, pentru că sistemul global actual, din care fac parte atât Ungaria, cât și România, – ca segmente vitale ale Uniunii Europene și NATO -, solicită alte criterii și exclude orice abateri de la standardele euro-atlantice. Considerăm că generațiile viitoare nu vor mai accepta un discurs istoriografic expirat și redundant, precum cel persistent, încă, în România și Ungaria, aflate deopotrivă în faza de tranziție a făuririi noii societăți democratice.

Considerăm că ambele reuniuni au stimulat pe profesional istoricii participanți prin discuții elevate pe subiecte dificile și au acordat șanse majore necesității aprofundării cunoașterii celuilalt, concurând astfel la fructificarea permanentă a dialogului dintre specialiștii maghiari și români.

Stelian Mândruț

WORKSHOP-UL NOI CERCEȚĂRI ASUPRA SECOLULUI AL XVIII-LEA: MONARHIA HABSBURGICĂ, RUSIA, IMPERIUL OTOMAN, AMERICA

Viena, 1-4 octombrie 2009

În perioada 1-4 octombrie 2009 s-a desfășurat la Viena, sub patronajul Societății austriece pentru studierea secolului al XVIII-lea (Österreichische Gesellschaft zur Erforschung des 18. Jahrhunderts), al Universității Viena și al Ministerului austriac pentru știință și cercetare, workshop-ul intitulat „Noi cercetări asupra secolului al XVIII-lea: Monarhia habsburgică, Rusia, Imperiul otoman, America.”

Societatea austriacă pentru studierea secolului al XVIII-lea, principalul organizator al acestei manifestări științifice, face parte din structura Universității Viena și promovează cercetările interdisciplinare asupra istoriei Imperiului habsburgic în secolul al XVIII-lea, fiind o instituție cu o pondere însemnată în acest domeniu, la nivel internațional. Pentru anul 2011, Societatea, împreună cu alte instituții care se ocupă de acest domeniu, pregătesc Congresul internațional al cercetărilor privind secolul al XVIII-lea; workshop-ul din luna octombrie a lui 2009 a constituit o etapă premergătoare a manifestării științifice programate pentru anul 2011.

Workshop-ul a fost gândit înainte de toate ca o platformă de prezentare a cercetărilor noi în domeniul secolului al XVIII-lea, majoritatea lucrărilor prezentate fiind teze de doctorat abia demarate sau aflate într-o fază mai avansată de elaborare, care au oferit o imagine complexă asupra abordărilor existente în cadrul acestei tematici.

Cei 15 participanți, în marea lor majoritate tineri cercetători, au expus lucrările în cele două limbi „oficiale” ale cercetărilor privind secolul al XVIII-lea: germana și franceza. Moderatorul principal a fost dr. Wolfgang Schmale, președintele instituției organizatoare, iar participanții reprezentând instituții de cercetare din Germania, Franța, Austria, România, Cehia și Belgia. Toate lucrările s-au desfășurat în cadrul generos al complexului „Don Bosco” din Viena.

Abordările s-au întins de la tematici clasice ca „Arta diplomației. Trimișii austriei la curtea Rusiei în anii 1718-1739”, „Abolirea robotei pe domeniul orașului regal Sușice din Boemia și rezultatele acesteia”, la abordări de tip gender-history sau viziuni comparative care depășesc limitele secolului al XVIII-lea – „Absolutismul luminat al secolului XVIII-lea și neoabsolutismul austriac. O perspectivă comparativă” (referatul subsemnatului); trebuie menționată și prezența cercetărilor care depășesc spațiul european, fiind susținute două prelegeri având ca temă istoria Americii.

Lucrările expuse au subliniat, în marea lor majoritate, caracterul interdisciplinar al abordărilor, componența multinațională a echipelor de cercetare, dar și importanța comunicării și contactului științific dintre instituții și cercetători. Chiar dacă marea majoritate a lucrărilor expuse în cadrul acestui workshop se află într-o fază incipientă de realizare, multe dintre ele vor fi prezentate în cadrul Congresului planificat pentru anul 2011, iar contactele create pe parcursul desfășurării acestei manifestări științifice vor servi realizării în comun a unor proiecte de cercetare mai ample.

Loránd L. Mádly

SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL *GRANIȚELE CURGĂTOARE*

Geras (Austria), 24-26 octombrie 2009

În perioada 24-26 octombrie 2009 a avut loc la Geras, în Austria Inferioară, în ambientul complexului monastic din aceeași localitate, un simpozion complex pe tema evoluției granițelor, în contextul istoriei Europei Centrale, din perspectiva actualului proces de construcție europeană, sub titlul „granițele curgătoare”. Una dintre componentele acestei manifestări este concursul de materiale științifice pe teme central-europene, care urmează